

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การพัฒนากฎหมายคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน
Developing a Home Worker Protection Law

โดย

รองศาสตราจารย์ชนินาฏ ลีตส์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากกองทุนรัตนโกสินทร์สมโภช 200 ปี
ประจำปี 2558

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช

ชื่อเรื่อง การพัฒนากฎหมายคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อ

ชื่อผู้วิจัย รองศาสตราจารย์ชนินาฏ ลีตส์

ปีที่แล้วเสร็จ 2562

บทคัดย่อ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนากฎหมายคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. วิเคราะห์สถานการณ์และหลักการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้านตามอนุสัญญาและข้อเสนอขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ 2. วิเคราะห์กฎหมายคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้านของไทย 3. วิเคราะห์และเปรียบเทียบอนุสัญญาและข้อเสนอเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้านขององค์การแรงงานระหว่างประเทศกับกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ 4. นำผลการวิเคราะห์มาสังเคราะห์เป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ.2553 ให้เหมาะสมต่อไป การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการ 1) วิจัยเอกสาร ด้วยการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่างๆ รวมทั้งข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 2) สัมภาษณ์เชิงลึกหน่วยงานที่รับผิดชอบ ผู้จ้างงาน และผู้รับงานไปทำที่บ้าน 3) สัมมนากลุ่มย่อยเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องโดยตรง

การศึกษาพบว่า 1. ผู้ประกอบกิจการได้นำงานซึ่งมีลักษณะเป็นงานอุตสาหกรรมและงานบริการในธุรกิจของตนออกมาจ้างผู้รับงานไปทำที่บ้านซึ่งไม่ใช่ลูกจ้าง แม้ผู้รับงานไปทำที่บ้านจะมีอิสระในการทำงาน แต่ผู้รับงานไปทำที่บ้านบางคนยังต้องอาศัยพึ่งพาผู้จ้างงานในทางเศรษฐกิจ มีผลให้ผู้รับงานไปทำที่บ้านต้องขาดอำนาจต่อรองในการทำงานและถูกเอารัดเอาเปรียบ 2. พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน พ.ศ.2553 ยังให้ความคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้านได้ไม่สมบูรณ์ เนื่องจากขาดบทบัญญัติในรายละเอียดที่จำเป็นในการบังคับใช้กฎหมาย 3. บทบัญญัติบางประการยังมีข้อบกพร่องในการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน, ความเป็นธรรมในการจ้างงาน และยังมีจุดด้อยเกี่ยวกับกลไกระงับข้อพิพาทระหว่างผู้รับงานไปทำที่บ้านกับผู้จ้างงาน 4. เนื่องจากผู้รับงานไปทำที่บ้านไม่ใช่ของลูกจ้าง ผู้รับงานไปทำที่บ้านจึงต้องเป็นผู้ประกันตนในฐานะผู้ประกอบการอาชีพอิสระตามกฎหมายประกันสังคมทำให้ถูกจำกัดสิทธิประโยชน์บางประการ จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้ 1. ควรเพิ่มบทบัญญัติในรายละเอียดที่ยังไม่สมบูรณ์ให้ครบถ้วนโดยการประกาศใช้กฎหมายลำดับรองตามที่กฎหมายบัญญัติให้อำนาจไว้ 2. ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติทั้งส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้าน, อีกทั้งให้ความเป็นธรรมแก่ผู้จ้างงาน และเพิ่มกลไกการระงับข้อพิพาทแรงงานโดยผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระดับท้องถิ่น 3. ควรขยายหลักเกณฑ์การประกันตนของผู้รับงานไปทำที่บ้านในฐานะผู้ประกอบการอาชีพอิสระให้เป็นธรรมและเพิ่มสิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระยิ่งขึ้น 4. เพื่อแก้ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย ควรบัญญัติให้อาสาสมัครแรงงานมีบทบาทในการช่วยเหลือพนักงานตรวจแรงงานเพิ่มขึ้น และให้มีการวางระบบข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองผู้รับงานไปทำที่บ้านของทุกหน่วยงานในกระทรวงแรงงานให้บูรณาการร่วมกัน

คำสำคัญ งานที่รับไปทำที่บ้าน ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้จ้างงาน การจ้างงาน

Title: Developing a Home Worker Protection Law

Researcher: Associate Professor Chaninat Leeds

Year: 2019

Abstract

The objectives of this research on Developing a Home Worker Protection Law are: 1. Analyze the current status and principles of home workers protection according to the Convention and Recommendation of the International Labour Organization (ILO); 2. Analyze the law of home worker protection. 3. Analyze and compare the ILO Conventions and Recommendations on Home Worker Protection with Thai and Foreign Laws, and 4. Analyze and synthesize the results of the research in order to develop the Act on Home Worker Protection, 2010 as would be appropriate. This research is qualitative research which studies and researches relevant documents, including electronic documents, in both Thai and English languages. This research also includes in-depth interviews with responsible governmental agencies, employers and home-based workers, as well as obtaining information and insights from seminars. Therefore this research includes both formal documents regarding relevant law, formal studies and informal feedback from the people involved.

The study found that 1. Businesses frequently outsourced industrial and service work to home workers. Although home workers may have some degree of independence in their work activities, many are nonetheless economically dependent on the business providing them outsourced work. As a result, home workers may be subject unfair working terms dictated by the businesses they rely on. 2. The Home Worker Protection Act, 2010 may be lacking in comprehensive protection for home workers due to : there are some provisions that are still lacking in necessary details for enforcement of the Act. 3. The provisions of the law also have some shortcomings in regard to the protection of home workers, fairness to hirers and weaknesses in the dispute resolution process between home workers and hirers. 4. Due to the fact that home workers are not considered regular employees, they have to insure themselves as an independent workers. However, pursuant to the current Social Security Law is limited such that some home workers are not able to receive appropriate benefits. Therefore, recommendations are proposed as follows: 1. Provisions which are still incomplete should be corrected by the promulgation of secondary legislation as provided for by law. 2. The Thai Home Worker Protection Act should be amended to increase the protection of home workers, to make the treatment of hirers more fair and reasonable, and to provide opportunities for local mediation in labour disputes 3. The criteria for obtaining Social Security insurance as an independent workers should be expanded to provided more fairness and greater rights to independent workers. 4. To solve the law enforcement problem, the Thai Home Worker Protection Act should be amended to allow the Labour Inspector to assist with labour volunteers. A system of coordinating enforcement between departments of the Ministry of Labour should be implemented.

Keywords: work at home, Homeworkers, employers, employment